

NAUČNI ŽIVOT Reviews

Krajem decembra 2006. godine iz štampe je izašao zbornik *Istorija i sećanje, Studije istorijske svesti*, u izdanju Instituta za noviju istoriju Srbije, koji je priredila dr Olga Manojlović Pintar. Zbornik je nastao kao rezultat rada Naučne tribine Instituta za noviju istoriju Srbije tokom 2005/2006. godine.

**INFORMACIJE O NAUČNIM SKUPOVIMA,
KONFERENCIJAMA, SIMPOZIJUMIMA**
Information on conferences, workshops and symposia

Mr Bojan Simić
Institut za noviju istoriju Srbije

Letnja škola „Komparativni i transnacionalni pristupi ranoj modernoj i modernoj istoriji Evrope: Teorije, metodologija i istorijske studije slučaja”, Firenca, 5–10. septembar 2006.

Već drugu godinu za redom European University Institute (EUI) sa sedištem u Firenci okuplja mlade istraživače iz velikog broja evropskih zemalja. Ove godine Letnja škola imala je ukupno 35 učesnika iz više od dvadeset zemalja i održana je u glavnoj zgradi Instituta vili Skifanoja (Schifanoia).

U uvodnom izlaganju Marčelo Verga (Marcello Verga) sa Univerziteta u Firenci izneo je svoja razmišljanja o mogućnostima pisanja istorije Evrope. Posebna pažnja je posvećena razumevanju pojma Evropa kroz istoriju. Verga smatra da se samo raskidom sa starim shvatanjima i metodama, nacionalno ograničenim i obojenim, može uspešno pisati jedna istorija Evrope.

Drugog dana konferencije prisutnima se obratio Arfon Ris (Arfon Rees) upravnik Odeljenja za istoriju i civilizaciju EUI. Njegovo izlaganje bilo je vezano za rad Instituta, aktuelne projekte, kao i obrazovni sistem po kojem Institut funkcioniše. Profesor Ris je pojasnio sistem konkurisanja i odabira kandidata. Ovo izlaganje pratila su i mnoga pitanja praktične prirode koja su postavili zainteresovani učesnici Letnje škole.

Na kraju drugog i na početku trećeg dana sledila su predavanja organizatora i voditelja skupa, profesora EUI Hajnca Gerharda Haupta (Heinz-Gerhard Haupt) i Bartolomeja Jun-Kasilja (Bartolome Yun-Cassililla) o metodologiji i mogućnostima pisanja komparativne i transnacionalne istorije. Predavači su teorijski i praktično objasnili prednosti i nedostatke ovakvog načina pisanja istorije. Nakon toga usledila je prezentacija dva doktora u završnoj fazi koju su izveli studenti četvrte godine. Učesnici su mogli da se upoznaju sa temama, korišćenom metodologijom, kao i individualnim sposobnostima kandidata.

U nastavku je profesor Krištof Konrad (Cristoph Conrad) sa Univerziteta u Ženevi govorio je o mogućnostima konstruisanja objekta u komparativnoj istoriji. Osim teorijskog dela ovo predavanje sadržalo je i nekoliko primera iz istorije XIX i XX veka koji su dodatno osvetlili autorovo izlaganje. Žan Frederik Šam (Jean Frederic Chamb) iz Pariza skrenuo je pažnju na asimetrije u svetskoj istoriji. Predavač se posebno zadržao na kolonijalnoj istoriji i Evropi kao o „kolonizatoru i kolonizovanom”. Margarit Pernau sa Univerziteta u Berlinu prikazala je prisutnima svoja istraživačka iskustva iz Evrope i Indije. Takođe je bilo reči i o slici Evrope koja se stvarala izvan nje same.

Četvrti i peti dan letnje škole bili su mešavina metodoloških izlaganja i istorijskih studija slučaja. Profesor Mihael Miler (Michael Muller) sa Univerziteta u Haleu govorio je o korišćenju komparativnog metoda i transnacionalnog pristupa na primeru svojih istraživanja u Poljskoj i istočnoj Evropi. Jozef Kaplan (Yozef Kaplan) sa Jevrejskog univerziteta u Jerusalimu predstavio je studiju slučaja o jevrejskim portugalskim porodicama u ranom modernom periodu. Laslo Kontler (CEU Budimpešta) govorio je o problemima, neophodnosti i izazovima prevođenja u istorijskoj nauci. Profesori EUI Antonela Romano (Antonella Romano) i Đulija Kalvi (Giulia Calvi) predstavile su korišćenje transnacionalnih i komparativnih metoda na svojim istraživanjima (istorija nauke i istorija porodice u Evropi XVI–XVIII veka). Sva pomenuta predavanja pratila su pitanja učesnika, kao i interesantna diskusija. Na kraju programa svako od učesnika imao je priliku da saopšti svoje mišljenje o ovoj manifestaciji, ukaže na njene pozitivne i negativne strane.

Letnja škola EUI predstavlja jedan uspešan skup na visokom intelektualnom i stručnom nivou. Retke zamerke koje se mogu uputiti organizatorima vezane su za zgusnut raspored predavanja, kao i dominaciju tema iz rane moderne istorije. Učesnici letnje škole imali su priliku da upoznaju uslove u kojima funkcioniše Institut, posete biblioteku, studentske restorane, obidu prijatno okruženje i grad Firencu. Boravak na EUI možemo smatrati korisnim za sve, kako za istraživače tako i za organizatore skupa.

Mr Slobodan Selinić
Institut za noviju istoriju Srbije

Informacija o studijskom boravku u Pragu, 15–30. septembra 2006. godine

Zahvaljujući saradnji i finansijskoj podršci Instituta za noviju istoriju Srbije iz Beograda i Filozofskog fakulteta Karlovog univerziteta u Pragu bio sam na studijskom boravku u Pragu od 15. do 30. septembra 2006. godine. Ovaj boravak realizovan je u okviru rada na projektu Instituta za noviju istoriju Srbije „Srbi i Jugoslaija – država, društvo, politika” i projektu Filozofskog fakulteta Karlovog univeziteta u Pragu „České